

VII. СОСТОЈБА НА ЛОКАЦИЈАТА И ВЛИЈАНИЕТО НА АКТИВНОСТА

СОДРЖИНА

VII.1 Услови на теренот на инсталацијата	2
VII.2 Оценка на емисиите во атмосферата	4
VII.3 Оценка на влијанието врз површинскиот реципиент.....	5
VII.4 Оценка на влијанието на испуштање во канализација	7
VII.5 Оценка на влијанието на емисии врз почва и подземни води	7
VII.6 Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или негово одлагање	7
VII.7 Влијание на бучавата	9
VII.8 Влијание на вибрации.....	11
VII.9 Нејонизирачко зрачење.....	11

VII.1 Услови на теренот на инсталацијата

Со прогласување на *Законот за животната средина* (Сл. Весник на РМ бр. 53/2005, бр.81/2005, бр.24/07, бр.159/08, бр. 83/09, бр. 48/10, бр.124/10, бр. 51/11, бр.123/12, бр.93/13, бр.42/2014) се утврдуваат правата и должностите на правните и физичките лица во обезбедување на животната средина и природата заради остварување на правата на граѓаните за здрава животна средина.

Во *Законот за животната средина* се предвидува надзор над објектите и техничко - технолошки решенија за намалување или спречување на загадувањето.

Работните организации и другите правни лица чии објекти, уреди и постројки го загадуваат воздухот вршат мерења на количествата на испуштени материи и водат евиденција за извршените мерења на начин и рокови предвидени со *Правилникот за начинот и роковите за мерење, контрола и евиденција на мерењата на испуштените штетни материи во воздухот од објекти, постројки и уреди што можат да го загадат воздухот над максимално дозволените концентрации* (Сл. Весник на СР Македонија, бр. 13/76) и *Уредба за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиенталниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредности, целни вредности и долгорочни цели* (Сл. Весник на РМ бр. 50/2005, бр.04/2013).

VII.1.1 Историски развој

Фирмата е основана во Пробиштип, на адреса Јаким Стојковски бр.2, а потоа седиштето на истата е префрлено во Струмица, заради подобра геостратешка определба. Одобрение за градба од Општина Струмица е добиено во Февруари 2019 година под бр. УП1 Бр.20-36. Градбата на самиот објект се извршува од повеќе локални фирми, од кои главен изведувач на градбата е Жикол.

Компанијата Бул-Билдинг ДОО е со приоритетна дејност „Одгледување на зачински, ароматички и лековити растенија и растенија за употреба во фармацијата“, која покрај другото ќе одгледува и произведува медицински канабис за потребите на фармацевтската индустрија. Како краен производ на пазарот ќе пласира масло и маслени екстракти од канабис за медицински цели чиј краен потрошувач ќе биде

човекот. Од страна на Владата на Република Северна Македонија фирмата има добиено решение т.е одобрение за одгледување на канабис за медицински цели во Декември 2018 година под број 19-724/5. Со добивањето на решението, самата фирма има добиено признание дека ги исполнува сите услови за работа, како простор, опрема и кадар.

Концептот за работа е осмислен за одгледување на билки канабис во затворен простор, односно indoor производство. Објектот во кој ќе се одгледува ова растение и каде ќе се произведува крајниот производ маслени екстракти од канабис за медицински цели, се простира на просторна површина од 13.280 m² сместено во Струмица, Република Северна Македонија, на местото викано Крива Река, во затворен простор под строго контролирани услови.

VII.1.2.1 Применети Регулативи

- ♦ **Суспендирани честички со големина 10 микрометри**

Референтен систем за честички ЦЧ₁₀ е Стандардот **МКС ISO 12341:2014**.

Интерпретација на концентracиите на суспендирани честички ЦЧ₁₀ се вршат во согласност со **Уредба за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели (Сл.Весник на Р.М бр.50/05) и Уредба за изменување и дополнување на уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели (Сл.Весник на Р.М бр.4/2013).**

Врз основа на карактеристиките на технолошкиот процес типот и капацитетот на Инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица за концентracиите на суспендирани цврсти честички PM₁₀ се прикажани очекувани апроксимативни вредности на емисии во табела 1.

- ♦ **Бучава**

Квантитативните вредности за рангирање на бучавата изразена во dB(A), се вршат врз база на полно работно време на БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица, а во согласност со Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл.Весник на РМ бр.1/09, бр.38/2013 член 7 табела 1 и член 8 табела 2), Правилник за граничните вредности на нивото на бучава во животна средина (Сл.Весник на РМ бр. 147/08, член 3 табела 1 и член 4 табела 1) и ИСО 2204 кој ги дефинира основните термини и мерни методи за бучавата и нејзиниот ефект врз човекот.

Врз основа на карактеристиките на технолошкиот процес типот и капацитетот на Инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица за нивото на бучава на се прикажани очекувани апроксимативни вредности во табела 3 и 4.

VII.2 Оценка на емисиите во атмосферата

➤ Емисии на концентрација на прашина со големина на честички од 10 µm (PM₁₀)

Мострирање на концентрација на суспендирани честички со големина од 10 микрометри во амбиентален воздух се врши согласно **Стандардот МКС ISO12341:2014** заради гравиметриско одредување на концентрацијата на суспендираните честички ПМ10. Мострирањето е предвидено да се врши на едно мерно место – на влез на инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица.

Квантитативните мерења за количеството на суспендирани честички со големина од 10 микрометри, што се емитираат во животна средина се вршат со:

- Инструмент Low Volume Sampler LVS 3.1

Врз основа на карактеристиките на технолошкиот процес типот и капацитетот на Инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица за концентрациите на суспендирани цврсти честички PM10 се прикажани очекувани апроксимативни вредности

Табела бр. 1.

Извор на емисија	Детали за емисијата				Отстапување од МДК (mg/Nm ³)
	Висина на оџак (кога е применливо) Број на мобилни извори (кога е применливо)	Супстанца/ Материјал	Емисија (µg/Nm ³)	МДК* (µg/Nm ³)	Надминување во рамките на МДК
Гранична линија на инсталација Капија	/	Суспендира ни честички до 10 микрометри	32,11	50	Не отстапува

За нормални услови за температура и притисок се : 0° C , 101,3 kPa

Интерпретација на резултатите е извршена во согласност со **Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели (Сл.Весник на Р.М бр.50/05) и Уредба за измена на Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели (Сл.Весник на Р.М бр.04/13).**

VII.3 Оценка на влијанието врз површинскиот реципиент

Водата во текот на своето кружно движење во природата доаѓа во контакт со различни супстанции од неорганско и органско потекло, кои во неа се раствораат или диспергираат. Дел од овие супстанции се неопходни за живиот свет во водите од определени концентрации од кои доаѓа до промена на својствата на водите до определени концентрации над кои доаѓа до промена на својствата на водата и до нарушување на природната рамнотежа на флората и фауната во неа.

Површинските води содржат значително количество минерални супстанции кои главно содржат значително количество минерални супстанции кои главно потекнуваат од почвата со којашто се водите во непосреден контакт.

Отпадните води од миење на подовите во просториите за растење не содржат отпадни материји од причина што се работи за простории кои се третираат како „чисти соби“ со строго ограничено движење и користење на заштитни скафандери за вработените за да не се загади просторот и самите растенија. Овие миења кои се превентивни се прават после секоја берба. Отпадните води од миење на подовите во просториите за растење преку систем на одводна канализација од објектот се одведуваат до површински реципиент – река Струмица.

Врз основа на карактеристиките на технолошкиот процес типот и капацитетот на Инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица за квалитетот на отпадната вода се прикажани очекувани апроксимативни вредности

Табела бр.2

Параметри	Добиени вредности	Гранични Вредности
pH	7,9	6,5-9,0
Температура	20,2 °C	30 °C
БПК ₅	15,3 mg/L	25 mg/L
ХПК KMnO ₄	38,9 mg/L	125 mg/L
Тешко запаливи липофилни материји (вкупно масти и масла)	9,1 mg/L	20 mg/L
Нитрати	1,1 mg/L	2 mg/L
Хлориди	24,5 mg/L	/
Амониум	2,6 mg/L	10 mg/L
Железо	1,2 mg/L	2 mg/L
Сулфати	37,5 mg/L	250 mg/L
Манган	1,22 mg/L	2 mg/L

VII.4 Оценка на влијанието на испуштање во канализација

Во зависност од видот, квалитетот и количеството на индустриските отпадните води тие можат директно или индиректно да се испуштаат во најблиските водотеци или канализационата мрежа.

Водата игра две важни улоги во индустријата: служи за загревање или ладење и може да биде директно употребена во извесни хемиски процеси како реактант, продукт или растворувач. Водата за ладење е најмалку реактивна, затоа е и најмалку загадена. Затоа и по употребата обично не се прочистува, туку директно се испушта во водоприемниците. Процесната вода, од друга страна, е многу повеќе загадена, па затоа мора да се прочистува.

На предметната локација Отпадните води од миење на подовите во просториите за растење преку систем на одводна канализација од објектот се одведуваат до површински реципиент – река Струмица.

VII.5 Оценка на влијанието на емисии врз почва и подземни води

VII.5.1 Почва

Врз основа на карактеристиките на локациската поставеност на БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица и карактеристиките на технолошките процеси за емисии во почва и подземни води не се идентификувани штетни влијанија.

VII.6 Оценка на влијанието врз животната средина на искористувањето на отпадот во рамките на локацијата и/или негово одлагање

Зависно од својствата и местото на настанување, согласно од *Заколот за управување со отпад (Сл. Весник на РМ бр.68/2004, 71/2004, 107/2007, 102/2008, 143/2008, 82/2009, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 147/2013, 163/2013)*, постојат следниве видови на отпад:

- **измешан комунален отпад;**
- **технолошки отпад;**
- **опасен отпад;**
- **инертен отпад;**
- **посебен отпад;**
- **штетни материји;**
- **градежен отпад**

VII.6.1 Отпад кој се создава од инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица

Според природата на материјалите (суровините) и готовиот производ на Асфалтната база се обрнува посебно внимание на создадениот отпад, односно негова реупотреба, рециклирање или безбедно одлагање.

За секој од идентификуваните видови на отпад се превзема следното:

За неопасен отпад кој што се создава од Бул-Билдинг Доо Струмица го превзема ЈПКД Комуналец Струмица.

Отпад од растително ткиво – При процесот на раст и развој на растението како и во фазата на сечење и бербa се создава отпад од самото растение. Овој отпад се складира во посебна просторија за отпад и со истиот се пристапува кон уништување согласно законските прописи.

Во случај на оштетување или изумирање на цело растение додека трае процесот на одгледување, се скенира единствениот бар код со кое тоа растение, во компјутерската евиденција автоматски добива статус на изумрено растение и се пренесува во соба за отпад додека не биде уништено според законските стандарди. Истиот ќе биде превземен од страна на Јавно претпријатие за депонирање на комунален отпад ДРИСЛА Скопје.

VII.6.2 Оценка на влијанието на Отпадот кој се создава на од БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица

Измешаниот комунален отпад се собира во контејнер, се носи во градска депонија, и нема никакво влијание на почвата.

Во справувањето со комуналниот цврст отпад БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица има обврска да се владее согласно *Законот за управување со отпад (Сл. Весник на РМ бр. 68/2004, 71/2004, 107/2007, 102/2008, 143/2008, 82/2009, 124/2010, 51/2011, 123/2012, 147/2013, 163/2013)* според кој, правните лица што произведуваат или постапуваат со комуналниот цврст и технолошки отпад, должни се да водат евиденција за видот, количината, местото на настанување, начинот и местото на складирање, преработка и депонирање на отпадот.

На предметната локација БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица секој од различните видови на отпад ќе се складираат на посебно означено место, согласно видот на отпад. Местата на складирање ќе бидат прописно обележани и означени со шифрите за секој од видовите отпад, согласно Листата на отпад (Сл. Весник на РМ бр.100/05).

VII.7 Влијание на бучавата

VII.7.1 Бучава

Врз основа на карактеристиките на технолошкиот процес на производство на асфалт, типот и капацитетот на процесната опрема на Асфалтната база, а согласно со Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл. Весник на РМ бр. 1/09, член 7 табела 1 и член 8 табела 2), Правилник за граничните вредности на нивото на бучава во животна средина, (Сл.Весник на РМ, бр.147/08, член 3 табела 1 и член 4 табела 1), за нивото на бучава на инсталацијата БУЛ-БИЛДИНГ Доо Струмица се прикажани апроксимативни вредности во табела бр. 5.

Можното влијание од зголемено ниво на бучава е од работење на процесната опрема, на постројката за производство на асфалт и транспортните возила.

Табела бр.3

Извор на емисија Референца /бр	Извор/уред	Опрема Референца/бр	Интензитет на бучава dB на означена оддалеченост	Периоди на емисија (број на часови претпладне /попладне)
П 1	Мер. место бр.1 Гранична линија Исток	процесна опремана	61,0	Просечно 24 часа
П2	Мер. место бр.2 Гранична линија Запад	процесна опремана	62,9	
П3	Мер. место бр.3 Гранична линија Север	процесна опремана	61,8	
П4	Мер. место бр.4 Гранична линија Југ	процесна опремана	63,4	

Табела бр.4

Обележи ги референтните точки на локациската мапа и на опкружувањето

Референтни точки:	Национален координатен систем	Нивоа на звучен притисок (dB)		
	(5N,5E)	Л(A) _{eq}	Л(A) ₁₀	Л(A) ₉₀
Граници на локацијата				
Локација 1:	Мер. место бр.1 Гранична линија Исток	61,0	67,5	67,7
Локација 2:	Мер. место бр.2 Гранична линија Запад	62,9	66,4	67,0
Локација 3:	Мер. место бр.3 Гранична линија Север	61,8	67,8	68,0
Локација 4:	Мер. место бр.4 Гранична линија Југ	63,4	65,7	65,2
ОСЕТЛИВИ ЛОКАЦИИ	нема осетливи локации на инсталацијата, бидејќи се опкружени со земјоделски површини			
Локација 5:	/	/	/	/
Локација 6:	/	/	/	/
Локација 7:	/	/	/	/
Локација 8:	/	/	/	/

Врз основа на податоците од извршените мерења и анализата за вредностите за ниво на бучава изразени во (dB), како и нивна споредба со нормативните акти (**Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл. Весник на РМ бр. 1/09, член 7 табела 1 и член 8 табела 2), Правилник за граничните вредности на нивото на бучава во животна средина, (Сл.Весник на РМ, бр.147/08, член 3 табела 1 и член 4 табела 1)** може да се констатира следното:

- Измерените вредности за интензитет на бучава, што се создава при работа на опремата во рамките на технолошкиот процес се во рамките на дозволеното ниво на бучава како во работната така и во животната средина.
- Процесната опрема на од Бул-Билдинг Доо Струмица е во согласност со техничките карактеристики и овозможува нормално извршување на основната дејност на локацијата.

- Според локациската поставеност нивото на бучава која што се генерира од постројката во технолошкиот процес нема штетно влијание врз животната средина.

Оценката на најдената состојба за бучавата е направена врз основа на Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл. Весник на РМ бр. 1/09, член 7 табела 1 и член 8 табела 2) и Правилник за граничните вредности на нивото на бучава во животна средина, (Сл.Весник на РМ, бр.147/08, член 3 табела 1 и член 4 табела 1).

VII.8 Влијание на вибрации

Врз основа на увидот на лице место, локациската поставеност на од Бул-Билдинг Доо Струмица, технологијата на работа и состојбата на процесната опрема, **на предметната инсталација не е идентификувано штетно влијание од емисија на вибрации врз работната и животната средина.**

VII.9 Нејонизирачко зрачење

На Инсталацијата Асфалтна база на од Бул-Билдинг Доо Струмица не е идентификувано нејонизирачко зрачење од технолошкиот процес на инсталацијата.